

Organizācija SUSTENTO izdod ikmēneša avīzi cilvēkiem ar invaliditāti

Sabiedrības integrācijas fonds

No pavasara Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija SUSTENTO izdod ikmēneša avīzi cilvēkiem ar invaliditāti. Avīze tiek izdota

projekta "Informācija pieejama ikvienam" ietvaros un ir sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas budžeta līdzekļiem.

Latvijā apmēram 8% no visiem iedzīvotājiem ir cilvēki ar invaliditāti. Un liela daļa no šiem cilvēkiem ir krietni izolēta no informācijas, kas nepieciešama tieši šai grupai. Šķiet, kā digitalizētā pasaulē var būt problēmas saņemt nepieciešamo informāciju? Tomēr tā ir, jo daļa cilvēku ar invaliditāti ir seniori, kuriem svešas modernās tehnoloģijas. Tāpat daļai nav līdzekļu, lai iegādātos datoru un pieslēgtu internetu, daļa dzīvo tik izolēti, ka vienīgie saziņas līdzekļi ir radio un televizors. Liela daļa no minētajām grupām ir ļaudis ar invaliditāti ārpus Rīgas.

Ir daudzas specifiskas lietas, kas attiecas tikai uz cilvēkiem ar invaliditāti. Un, domājot par šo mērķauditoriju, tiek veidota SUSTENTO avīze – speciāls drukāts izdevums cilvēkiem ar invaliditāti. Katrā numurā ir tēma, kas tiek apskatīta dziļāk, piemēram, transporta pieejamība, asistenta pakalpojumi, invaliditātes noteikšana u. c. – tā ir iespēja zināt pamatinformāciju un apgūt, kur meklēt vajadzīgās papildu zināšanas. Tā kā SUSTENTO ietilpst gandrīz 50 dalīborganizācijas, katrā numurā iepazīstinām ar kādu no tām – tā ir iespēja uzzināt, kur iesaistīties aktivitātēs un meklēt palīdzību.

Dalīborganizācijas katra savā sfērā aktīvi darbojas, atbalstot savas grupas ļaudis, par to stāstām notikumu sadaļā – tā ir iespēja apmeklēt pasākumus un būt informētiem klātesot. Esam sākuši atbildēt uz lasītāju jautājumiem – tā ir iespēja sagaidīt atbildes no kompetentiem tēmu pārzinošiem cilvēkiem.

Nākamajā numurā, kas iznāks augusta sākumā, stāstīsim par Eiropas noteikumiem, kas grāmatas, žurnālus un citus drukātus materiālus padarīs pieejamākus neredzīgiem un vājredzīgiem cilvēkiem. Tāpat ieskatīsimies terminoloģijā, kas attiecībā uz vārdu “invalids” ir novecojusi. Iepazīsimies ar aktīvajiem gulbeniešiem ar invaliditāti. Un šoreiz samērā daudz informēsim par notikumiem SUSTENTO dalīborganizāciju dzīvē.

Aicinām būt aktīviem, jo informācija darīs pašapzinīgākus un spējošus pastāvēt par savām vajadzībām, tā veidos dzīvi pilnvērtīgāku un ļaus būt aktīviem sabiedrības locekļiem.

SUSTENTO avīze ir bezmaksas. Drukāto avīzi var saņemt kādā no SUSTENTO dalīborganizācijām, no kurām liela daļa ir Latvijas reģionos. Tāpat var vērsties SUSTENTO birojā Antonijas ielā 24-20, Rīgā, kā arī zvanīt uz tālr. 67590437 vai rakstīt uz e-pastu: sustento@sustento.lv, lai vienotos par izdevuma saņemšanu. Avīze elektroniski pieejama SUSTENTO mājas lapā www.sustento.lv.

Papildu informācija:

Valda Lutiņa, tālr. 29469662

No jūlija noteiktām preču un pakalpojumu grupām ir jāpiemēro Zaļais publiskais iepirkums

Sākot ar 2017.gada 1.jūliju Zaļais publiskais iepirkums būs obligāti jāpiemēro noteiktām preču un pakalpojumu grupām – biroja papīram, drukas iekārtām, datortehnikai, ēdināšanas pakalpojumiem, tīrīšanas līdzekļiem, iekštelpu un ielu apgaismojumam, kā arī satiksmes signāliem. To paredz Ministru Kabineta noteikumi par Zaļo publisko iepirkumu.

Lai iedrošinātu publiskajos iepirkumos vairāk izmantot videi draudzīgus pakalpojumus un preces, Rīgas plānošanas reģiona (RPR) eksperti Eiropas Savienības līdzfinansēta projekta “GreenS” ietvaros izstrādājuši standartizētu Zaļā publiskā iepirkuma dokumentāciju. Izstrādātie dokumentu paraugi būtiski atvieglos iepirkumu speciālistiem konkursu nolikumu sagatavošanu.

Šobrīd speciālisti izstrādājuši tehniskās specifikācijas un vērtēšanas kritērijus noteiktām produktu grupām – ielu apgaismošanā izmantojamajiem gaismas ķermeņiem, datoriem un datorekrāniem ar zemu ietekmi uz apkārtējo vidi, kā arī transportlīdzekļiem ar zemu ietekmi uz apkārtējo vidi. Dokumentu paraugi ir pieejami <http://greensproject.eu/lv/atbalsts-zpi/iepirkumu-specialistiem/>

Aija Zučika, RPR un projekta “GreenS” pārstāve: – *Viens no iemesliem,*

kāpēc līdz šim kūtri iepirkumu speciālisti iekļauj videi draudzīgus kritērijus iepirkumos, ir to zināšanu un pieredzes trūkums, lai profesionāli sastādītu iepirkumu specifiskās prasības. Šis ir arī iemesls, kāpēc kā plānošanas reģions uzņēmāties iniciatīvu izstrādāt tehniskās specifikācijas un vērtēšanas kritērijus, jo tas būtiski atvieglos iepirkumu sagatavotāju darbu. Jāmin, ka specifikāciju izstrādē mēs sadarbojāties ar vietējām asociācijām un ražotājiem.

RPR eksperti publisko iepirkumu kritērijus un vadlīnijas izstrādājuši ne tikai kopā ar nozarēm, bet arī ar citiem starptautiskā projekta "GreenS" partneriem, pielāgojot tos Latvijas situācijai.

RPR atgādina, ka Latvija ir apņēmusies šogad sasniegt Zaļā publiskā iepirkuma īpatsvaru 30% apmērā no visiem publiskajiem iepirkumiem (finansiālā izteiksmē). Zaļais publiskais iepirkums ir viens no Eiropas Savienības vides, klimata un ilgtspējīgas enerģētikas politikas prioritārajiem instrumentiem, un vides nosacījumu iekļaušana iepirkumu specifikācijās pēdējos gados ir kļuvusi par svarīgu nacionāla un reģionāla līmeņa uzdevumu arī Latvijā.

Zaļā publiskā iepirkuma mērķis ir veicināt videi draudzīgas politikas veidošanu pasaulē, samazinot darbības ietekmi uz vidi un veicinot videi draudzīgus un ilgtspējīgus uzlabojumus sabiedrības dzīves apstākļos. Viens no instrumentiem, kā veicināt šādas atbildīgas politikas veidošanu, ir atbilstošu vides un energoefektivitātes prasību iekļaušana valsts un pašvaldību iepirkumos. Tas ļauj ne tikai videi draudzīgu produktu un pakalpojumu īpatsvara pieaugumu, bet sekmē finansiālus un sociālus uzlabojumus pašvaldībās. ES programmas "Apvārsnis 2020" (Horizon 2020) finansētā projekta "GreenS" mērķis ir veicināt Zaļā publiskā iepirkuma izmantošanu pašvaldību konkursos. Latviju šajā projektā pārstāv Rīgas plānošanas reģions un Rīgas p/a "Rīgas enerģētikas aģentūra".

RPR ir viens no valsts izveidotajiem plānošanas reģioniem, kas aptver galvaspilsētu Rīgu un 30 novadus Latvijas centrālajā daļā. RPR, pateicoties tā atrašanās vietai, ir liela ietekme valsts ekonomikā, tūrismā, kultūrā un izglītībā. Kā valsts institūcija, kas pakļauta Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, RPR kompetence ir nodrošināt reģiona attīstības plānošanu, koordināciju, pašvaldību un citu valsts pārvaldes iestāžu sadarbību, starptautisku projektu īstenošanu plānošanas reģionā, kā arī veikt sabiedriskā transporta maršrutu plānošanu. Vairāk par RPR: www.rpr.gov.lv

Papildu informācijai:

Aija Zučika

e-pasts: aija.zucika@rpr.gov.lv, tālr.: 67559823

Iesaisties aizraujošā lasīšanas piedzīvojumā!

Jau 14.gadu Alojās pilsētas bibliotēka iesaistās lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, kas 17 gadus ir Latvijas Republikas Kultūras ministrijas un Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centra

iniciatīva. Programmas mērķis ir veicināt lasītprasmi un interesi par

grāmatām, vienot lasītājus un rosināt diskusijas par grāmatām.

Grāmatu kolekciju piecām vecuma grupām, kopā 28 grāmatas, bibliotēka iegādājās par pašvaldības līdzekļiem. Kolekcijā ir pieredzējušu un profesionālu bērnu un jauniešu literatūras ekspertu ieteiktas grāmatas.

Līdz 2018.gada janvāra beigām programmas dalībniekiem jāizlasa sešas izvēlētās vecuma grupas grāmatas un jāaizpilda elektroniskā grāmatu novērtēšanas anketa. Pēc anketas aizpildīšanas dalībnieki no bibliotēkas saņems atzinības balviņu un aicinājumu piedalīties lasīšanas veicināšanas programmas noslēguma pasākumā.

Nāc uz bibliotēku, iepazīsties ar kolekcijas grāmatām!

Izvēlies grāmatu!

Lasi un vērtē!

Alojas pilsētas bibliotēkas vadītāja **Sarmīte Frīdenfelde**

**No 1. augusta izmaiņas
sabiedriskā transporta**

kustībā

Ar mērķi uzlabot sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāti, no 1.augusta pēc Alojas novada pašvaldības ierosinājuma tiks veikti grozījumi pārvadātāja SIA "VTU Valmiera" apkalpotā maršruta Nr. 6500 "Valmiera – Mazsalaca – Rūjiena – Valmiera" reisā Nr. 07, mainot atiešanas laiku no Valmieras autoostas no 13:00 uz 12:50, lai pasažieriem būtu iespējams Mazsalacā pārsēsties uz maršruta Nr. 7785 "Limbaži – Rūjiena" reisu Nr. 08.

Grozījumu rezultātā maršruta Nr. 6500 reiss Mazsalacā piestās 13:49. Maršruta Nr. 7785 reiss no Mazsalacas atiet 13:55.

Aicina pievienoties fonda „1836” pārgājienā no Staiceles līdz Mazsalacai

22. un 23. jūlijā notiks šī gada desmitais fonda „1836” gājiens, šoreiz no Staiceles līdz Mazsalacai. Pirmajā dienā gājiens sāksies Staicelē, kur viesosimies Staiceles lībiešu muzejā. Ir plānots noiet aptuveni 20 km. Maršruts gājējus vedīs caur meža ceļiem un Salacas krastu. Dienas noslēgumā pie ugunskura notiks sadziedāšanās. Savukārt svētdien dosimies 16 km garā ceļā līdz Mazsalacai, kur apmeklēsīm Mazsalacas pilsētas svētku ietvaros sagatavotās izstādes, ieraksim fonda „1836” tūrisma ceļa robežstabu. Tālāk dosimies ceļā (2,5 km) līdz Skaņaiskalnam. Tradicionāli gājiena noslēgumā plkst. 18:36 Skaņaiskalnā izskanēs fonda un tā draugu koncerts, uz kuru mīļi aicināts ikviens.

Par godu Latvijas simtgadei fonds „1836” veido mūsu valstij dāvanu – tūrisma maršrutu apkārt Latvijai, kas būs aptuveni 1836 kilometrus garš. „Aplido, apceļo, apmīļo Latviju!” projektā var piedalīties ikviens interesents, noejot sev vēlamo ceļa posmu kādā no pierobežas ceļiem (Piejūras ceļā no Nidas līdz Ainažiem, Ziemeļmeitas ceļā no Ainažiem līdz Pededzei, Māras ceļā no Mārkalnes līdz Demenei un no Demenes līdz Nidai Leišmalītes ceļā).

Gājiens no Staiceles līdz Mazsalacai būs kopumā jau 25. posms „1836” ceļā apkārt Latvijai (šajā gadā desmitais). Kopš 2016. gada maija vidus projekta autori ar draugiem paspējuši viesoties Kurzemes un Vidzemes jūrmalā, Latgalē, Latvijas un Igaunijas pierobežā, kā arī Leišmalītē, ierokot pirmās ceļa norādes, ko veidojuši mākslinieki Velga Vītola un Gaits Burvis, Kolkas ragā, Engurē, Salacgrīvā, Rūjienā, Kārsavā, Indrā, Kalnos un Vaiņodē, Liepājā.

[Pasākuma plāns un papildu informācija](#)

Kontaktpersona:

Karlīna Latsone

Tālr. 28242705

e-pasts: karlinalatsone@outlook.com

Papildu informāciju par nākamajiem gājieniem un plānoto tūrisma ceļu apkārt Latvijai iespējams iegūt, ielūkojoties fonda „1836” mājas lapā www.1836.lv

---

Jauno Dabas reindžeru pasākums kempingā „Milleros”

Vasaras brīvlaikā skolēni var nodoties dažādām radošām aktivitātēm, piedalīties bērnu nometnēs un vides aktivitātēs. Viens no tādiem pasākumiem norisinājās 6. un 7. jūlijā Salacgrīvas novada kempingā „Milleros”, ko organizēja Dabas aizsardzības pārvalde ar Latvijas vides aizsardzības fonda projekta „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju jaunie reindžeri – dabā ar izpratni” finansiālu atbalstu.

Pasākuma dalībnieki bija jaunie dabas reindžeri no Ķemeru Nacionālā parka, Gaujas Nacionālā parka, interesentu grupas no K. Baumaņa Viļķenes pamatskolas un no Alojās Ausekļa vidusskolas.

Pasākuma ievadā notika darbs aizsargājamajā biotopā „Karateri”. Šajā grants karjerā dzīvo Latvijā un Eiropā ļoti reti sastopamie smilšu krupji. Viņu izdzīvošanai un sugas pastāvēšanai nepieciešama mitra, smilšaina un klaja teritorija. Jauno dabas reindžeru un dabas draugu uzdevums bija atbrīvot šo teritoriju no saaugušajiem kārklū un alkšņu krūmiem. Darba laikā iepazināties arī ar aizsargājamiem augiem, kuri aug šajā grants karjerā.

Pievakarē, pēc atgriešanās kempingā, pasākuma dalībnieki devās pētīt jūras piekrastē esošos iežus zinošā speciālista, petroglifu pētnieka Andra Grīnberga vadībā. Jaunajiem dabas reindžeriem iegūtās praktiskās zināšanas par iežiem lieti noderēs turpmākajā dzīvē.

Vakarā, sēžot pie ugunsкура, skolēni no Ķemeru Nacionālā parka un Gaujas Nacionālā parka teatralizētu uzvedumu veidā iepazīstināja klātesošos ar dabas reindžeru kustību Latvijā un Eiropā.

Šī lieliskā pasākuma otrā diena sākās ar orientēšanos kāpu joslā, interaktīvajām vides spēlēm jūras piekrastē un zināšanu ieguvi par smilšu kāpu veidošanos. Nodarbības vadīja eruditā Ziemeļvidzemes Dabas informācijas centra vadītāja un skolotāja Inta Soma.

Pēcpusdienā devāmies uz Ziemeļvidzemes Dabas informācijas centru, kur I. Somas vadībā norisinājās interaktīvas nodarbības par aizsargājamiem augiem un dzīvniekiem. Pasākuma dalībniekiem tika dota iespēja apmeklēt arī ar interaktīvajām spēlēm bagāto izstādi „Lasis godā celts”.

Paldies pasākuma rīkotājām no Dabas aizsardzības pārvaldes Ķemeru un Gaujas nacionālajiem parkiem Andai un Baibai, kā arī Ziemeļvidzemes Dabas informācijas centra vadītājai Intai Somai par lielisko pasākumu! Paldies skolotājām no K. Baumaņa Viļķenes pamatskolas Ilvai un Ilzei! Paldies Alojā Ausekļa vidusskolas direktorei Inesei Mētriņai par atbalstu dalībai pasākumā!

Aloja Ausekļa vidusskolas mājturības, mājsaimniecības skolotājs **Juris Alps**

Robotikas nometnē Valkā

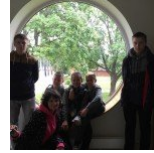
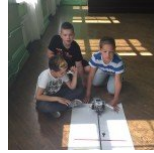
No 25.jūnija līdz 1.jūlijam pieci Staiceles vidusskolas skolēni – Oskars Aleksis Strauts, Toms Poļaks, brāļi Regnārs un Ojārs Neripi un Niks Andersons kopā ar skolotāju Maiju Andersoni piedalījās aizraujošā un interesantā vasaras nometnē Valkā *FLL robotizatora ekepedīcija 2017*.

Ik dienu, paplašinot zināšanas, mācījāmies robotikas darbnīcās, būvējām un programmējām paši savus *Lego Mindstorms* robotus, piedalījāmies sportiskās un radošās aktivitātēs, iepazinām Valkas un Valgas interesantākās vietas, ieguvām jaunus draugus starp 70 nometnes dalībniekiem. Skolēniem brīnišķīgi izglītojoša bija diena Tartu *Zinātnes centrā AHHA* (Igaunijā).

Paldies Alojās novada domei un Staiceles vidusskolas direktorei Sandrai Brokānei par iespēju būt šajā nometnē, iemācīties tik daudz jauna un gūt neaizmirstamu pieredzi gan sadzīvē, gan mācībās, izmantojot mūsdienīgās tehnoloģijas.

Maija Andersone,

Staiceles vidusskolas skolotāja

Alojas PII „Auseklītis” grupas „Bitītes” 2016./17. m.g.

Vēl viens mācību gads ir aizskrējis vēja spārniem. Daudz ir padarīts, taču gribētos vēl vairāk. Mācību gads nesastāv tikai no mācībām, tas ir pilns ar dažādiem notikumiem.

Šī gada aktīvākais notikums risinājās mūsu pašu Alojas sporta hallē, kurā bērni kopā ar saviem tēviem demonstrēja sportisko pusi – piedalījās dažādās stafetēs. Ļoti aktīvs pasākums bija rudens pusē – pārgājiens „Pretī rudenim”, kurā kopā ar ģimenēm devāmies izzināt Aloju pēc dotās kartes.

Katru gadu neiztrūkstošs pasākums mūsu iestādē ir Mārtiņdiena. Šogad grupiņas „Bitītes” bērni kopā ar savām skolotājām un auklīti šos svētkus nosvinēja lustīgi. Kā jau kārtīgiem budēļiem pienākas, devāmies ciemos pie citiem iestādes bērniem un darbiniekiem ar dziesmām, dejām, rotaļām un cienastu. Vecāki kopā ar bērniem bija sagatavojuši produkciju Mārtiņdienas tirdziņam, kurā mainījām preci pret preci.

Šajā mācību gadā ne tikai lustējāties, bet arī darījām kaut ko nopietnu, piemēram, apmeklējām teātra izrādes. Valmieras kultūras centrā noskatījāties Latvijas Jaunatnes teātra izrādi visai ģimenei „Kraukšķītis”, Limbažu kultūras namā apmeklējām izrādi „Smurfiņi un meža olimpiāde”. Tepat Alojās kultūras namā ciemojās Jaunais Liepājas teātris ar izrādēm “Īkstīte” un „Pelnrušķīte”. Arī šīs izrādes mēs kopīgi apmeklējām.

Viens no nopietnākajiem pasākumiem bija brauciens uz Dikļu pili, kur mūs sagaidīja pils rūķis. Tas pastāstīja par pils telpām, iepazīstināja ar tās iemītniekiem. Satikām Ziemassvētku vecīti, kurš mūs izvīzināja ar savu rumaku, pacienāja ar siltu tēju un garšīgu ābolu pīrāgu. Ziemassvētkus bērnudārzā sagaidījām kopā ar Vinniju Pūku un viņa draugiem.

Mīlestība – tā ir viena no svarīgākajām lietām katrā ģimenē, tāpēc arī mēs kopā ar bērniem un viņu vecākiem kopīgi darbojāties praktiskajā pēcpusdienā „No visas sirds”. Šajā pasākumā katra ģimene izgatavoja savas dzimtas koku. Vecāku uzdevums bija pastāstīt bērniem par savām māsām, brāļiem, mammu, tēti.

Runā, ka bites esot čaklas, tāpēc arī mūsu grupiņai ir nosaukums „Bitītes”. Un patiešām ir čakli ne tikai mūsu bērni, bet arī viņu vecāki. Pavasarī kopīgi uzkopām savu rotaļu laukumu. Talkas laikā sagrabām pērnās lapas, salasījām nolūzušos zarus, kā arī tika pagatavotas jaunas kāpnes lapenei. Mūsu rotaļu laukums tika papildināts ar jaunu transporta līdzekli, kuru izgatavoja Siktāru ģimene – paldies viņiem! Pēc lieliem darbiem visus sagaidīja pīrādziņi un desiņas.

Vislielākais izaicinājums mums šogad bija piedalīšanās Vivacolor

konkursā „Košas sienas – krāsainas dienas”. Tikai mazliet un mēs būtu nopelnījuši galveno balvu. Paldies čaklajiem balsotājiem!

Mācību gads ir noslēdzies, topošie skolēni tālākajām mācību gaitām sagatavoti. Un, lai patiešām bērnodārzā pavadītais laiks paliktu atmiņā kā priecīgs notikums, mācību gada noslēgumā devāmies ceļā uz Beverīnas parku. Ar labu garastāvokli, ar lielu degsmi katra bērna acīs, ar prieku un līksmām sejām nosvinējām to, kas labi padarīts.

Alojas pilsētas svētkos iepriecinājām gan lielos, gan mazos ar mūsu bērnu un skolotāju sagatavoto izrādi no grāmatas „Pepija Garzeķe”.

Lai nākamais mācību gads mums izdodas tikpat jauks un notikumiem bagāts kā šis! Un varbūt pat vēl labāks.

Milzīgs PALDIES vecākiem par atbalstu un atsaucību!

Skolotāja **Zanda Bīviņa**

